

DUHOVI 2019. – Pancerica, župa Križovljan

Grobište Pancerica, Otok Virje, župa Križovljan, kapelica bl. Alojzija Stepinca

Pozdrav i uvod

Sve vas srdačno pozdravljam, draga moja braćo i sestre, ovdje na sjeveru naše hrvatske domovine. Dolazim iz Banjolučke biskupije, na poziv moga subrata, vašega župnika vlč. Zorislava Šafrana i njegova vrijednog suradnika g. Franje Talana, zajedno s vama moliti za sve žrtve ratova i poraća proteklog stoljeća, kojih je u našem hrvatskom narodu bilo osobito mnogo. To posebno vrijedi za biskupiju iz koje dolazim. Mjesto na kojemu se nalazimo, grobište Pancerica, tek je jedno od još točno neizbrojenoga mnoštva većih i manjih stratišta i grobišta, od austrijske do grčke granice, na kojima su stradavala naša braća i sestre kojih se s ljubavlju i molitvom sjećamo. Zato smo se danas ovdje okupili. Pola stoljeća nismo ih smjeli ni spomenuti, a kamoli za njih javno moliti. Danas nam to iznova žele zapriječiti, čak neki iz redova Crkve. Sjetimo se nedavnih zbivanja oko molitvenog sjećanja u Bleiburgu kao najvećem simbolu hrvatskih stradanja! S koliko mržnje to neki nazivaju ustaškim dernekom, najvećim okupljanjem neofašista u Europi, i kako nas sve ne „časte“ pogrdama. A želimo se samo moliti za našu stradalnu braću i sestre. A upravo je ta mržnja kriva za tolika njihova stradanja. Mi se ne ćemo dati zahvatiti tom mržnjom. Kršćani ne mrze, oni mole! Spomenici i spomen-obilježja koje svojim žrtvama podižemo i spomeni koje obavljam, osobito slavljem svete mise, nas katolike nikad ne smiju pozivati na mržnju niti na osvetu. Nismo ovdje zbog zločinaca, nego zbog žrtava. I ova spomen-kapelica ovdje u križovljanskoj župi nama su već četvrt stoljeća podsjetnik da nevine žrtve nikada ne zaboravimo. A šutjeti ne smijemo i ne želimo, jer ako bismo mi šutjeli kamenje bi progovorilo, kako ono reče naš Gospodin. A kad bi kamenje, šume, jame bezdanke, uvale i grabe, od Mure do Neretve, progovorile, imale bi što svijetu reći.

Svetkovina je Duha Svetoga, Duha Božjega. Duh Sveti daje život, posvećuje nas, tješi i jača. To je ono što nam treba za čestit kršćanski život i za svjedočenje naše vjere. On je snaga koja oprašta naše grijehе. Priznajmo ih sada skrušeno i oprostjenje od Boga zamolimo, oprostimo i mi jedni drugima. Ujedno molimo da Bog grijehе oprosti svim nedužnim žrtvama, a svoje milosrđe iskaže i onima koji su zločine činili, i neka ne dopusti da se slični ikada više ponove.

Homilija (Dj 21-11; Rim 8,8-17, Iv 14,15-16.23b-26)

Svetkovina je Duha Svetoga. Moramo priznati da nam je Duh Sveti nekako visoko, nekako apstraktan, ne znamo pravo što bismo s njim počeli. Puno nam je bliži Isus, i kao malo dijete, i raspet na križu, pa i Uskrsli, ili Gospa i sveci. Tu se sve zbiva pred našim očima. Čak i sam naziv ove svetkovine „Duhovi“ podsjeća na duhove, sablasti i prikaze, dakle na nešto što s Duhom Božjim nema baš ništa zajedničko. A blagdan Duhova blagdan je Pedesetnice, Pentekostes, pedeseti dan od Isusova uskrsnuća kad nam je On poslao obećanog Duha svoga. To je rođendan Kristove Crkve, naše majke. O tome smo čuli izvješće iz Djela ap. Ispunjeni Duhom Božjim, apostoli i svi drugi učenici zadobiše novu snagu i polet za radosno svjedočenje Evanđelja. Od Duha Božjega ne dolazi nikakav strah niti jeza, nego nutarnji mir i sigurnost. Sv. Pavao lijepo nabraja koja su djela i plodovi toga Božjega duha. To su: „*ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrotu, vjernost, blagost, uzdržljivost*“ (Gal 5,22). Koliko nam svima toga treba, i kao pojedincima, i cijelom našem hrvatskom narodu. Blago onom čovjeku koji to u sebi nosi i s drugima dijeli. Blago svakoj župi i svakom narodu u kojem je puno takvih ljudi i takvih zajednica. Svi znamo što znači kad za nekoga možemo reći: „To je duševan čovjek, taj ima duše“. Ne reče li danas sv. Pavao: „*Svi koje vodi Duh Božji sinovi su Božji*“ (Rim 8,14) i: „*A nema li tko Duha Kristova, taj nije njegov*“ (r.9b).

Što je u stanju učiniti onaj tko nema Duha Kristova u sebi, svjedoči i ovo mjesto Pancerica na kojemu se nalazimo i tisuće takvih mjesta, poznatih ili još neotkrivenih, po cijeloj Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni i Hercegovini. Mjesto koje je i strašno i sveto; strašno po teškom stradanju i zločinima koji su se ovdje dogodili, a sveto po žrtvi naših mučenika kojih se s ljubavlju sjećamo. Čovjek, koji nema Duha Božjega, sama riječ kaže, bezdušan je čovjek. Oni koji su ubijali civile i vojnike, koji su se prema ratnim pravilima predali, otvoreno su se borili protiv Boga i *bezbožno počinila djela opaka* (Ps 141,4), kako kaže riječ Božja. Kadgod se netko protiv Boga bori, strada čovjek. I to onaj nedužan! O tome rječito govore mjesta od Bleiburga, Teznog, Hude Jame, Kočevskog Roga, Maceljske šume, Slavskog Polja, Požege, Jasenovca i Stare Gradiške, do Gornjih Podgradaca, Drvara, i ... mogli bismo još dugo, dugo nabrajati ove litanije mjesta strašnog stradanja našega naroda. A nismo smjeli ta mjesta ni spomenuti, inače ode glava. A žrtve one „druge strane“ su napuhivali i umnožavali i još uvijek to čine. I danas u Banjoj Luci i Beogradu složno ponavljaju bezdušne laži o, primjerice, broju stradalih u Jasenovcu: „više od 700.000“, od kojih više od 20.000 djece! Ovo „više“ ostavlja prostora da taj broj mogu stalno povećavati. I to ne samo političari, nego i naša kršćanska braća!

Dopustite mi nekoliko podataka iz Banjolučke biskupije iz koje dolazim, a koja je prva na žalosnoj rang-listi stradanja i u Drugom svjetskom i u Domovinskom ratu, i svedena je na ostatke ostataka. Vjerujem da mnogi od vas nikada niste ni čuli za mjesto Gornji Podgradci. Nalazi se na sjeveroistočnim obroncima Kozare kod Bos. Gradiške. Tamo je završilo mnoštvo civila i razoružanih domobrana, koji su prošli sva sita i rešeta Križnoga puta i stigli od austrijske granice do partizanskog logora u Požegi. Odatle su u kolonama vođeni upravo u te Podgradce, gdje ih je više tisuća bezdušno i bez ikakvog suda likvidirano. I to nakon što su prošli sva ispitivanja i nađeni nedužnima! A cijela Kozara je, slično kao i Maceljska šuma, jedno veliko stratište i grobište.

A znate li gdje i kada je počelo ono što smo pola stoljeća morali slaviti (neki i danas u HR slave!) kao Dan ustanka naroda i narodnosti Hrvatske i BiH? Počelo je u Lici, ali istovremeno i u Drvaru i Bos. Grahovu, pograničnim župama Banjolučke biskupije, 27. srpnja 1941.? Znate kako? Ubojstvom župnika Waldemara Maximiliana Nestora i nepoznata broja hodočasnika koji su se uskotračnim vlakom vraćali iz Kosova kod Knina kamo su hodočastili Sv. Ani dan prije, a župnik bio svečani propovjednik. Tih je dana u Drvaru pobijeno sve što je bilo katoličko, a nije uspjelo izbjeći. Osim male posade, sve su to bili civili. Među njima je i

vjernik Ivan Bauer koji se bio jako zauzeo za gradnju katoličke crkve u Drvaru, i uspio. Ustanici su ga zlostavljali i ubili vadeći mu poluzivomu srce uz povik: „*Ajde sada napravi Papi crkvu!*“ Toga je dana uništena cijela župa Drvar. Mi tamo 27. srpnja imamo veliki molitveni spomen za žrtve cijele biskupije. Slično je istoga dana, prošla i susjedna župa Bos. Grahovo, gdje je također izvršen strašan pokolj vjernika, među kojima je župnik don Juraj Gospodnetić kojega su pekli, kako su se sami hvalili, i majka osmero djece obitelji Barać, zajedno sa svojom djecom. Treća župa iz toga kraja, Krnjeuša kod Bos. Petrovca, stradala je dva tjedna kasnije, ali tako temeljito, da joj danas nema ni traga. Posve je spaljena i uništena, sve katoličko pobijeno, skupa sa župnikom vlč. Krešimirom Barišićem i još trojicom sjemeništara, svećeničkih kandidata. Ustanici su govorili: „*Ni katolička mačka ne smije preživjeti!*“. Tri susjedna župnika, tri mučenika! Tako je počelo, a završilo je posvemašnjim uništenjem čak 13 župa naše biskupije (više od jedne četvrtine!), i ubojstvom čak 25 svećenika i 12 sveć. pripravnika..., a broj stradalih vjernika još uvijek nije pouzdano utvrđen.

I u Domovinskom ratu – iako u najvećem dijelu Banj. biskupije nije bilo ratnih djelovanja – ubijeno je 8 svećenika i 1 časna sestra, te 1.054 vjernika!

Hvala Bogu, za trojicu spomenutih župnika i još jednoga, Antu Dujlovića, koji je slično stradao 1943., započet je postupak za proglašenje blaženima.

Dobro je, braćo i sestre, da se malo međusobno povezujemo i upoznajemo gdje god živi naš narod, jer smo svi jednaki stradalnici: i vi ovdje na hrvatskom sjeveru, i mi znatno južnije, pa sve do Nevesinja i Stoca na jugu Hercegovine. Možda bi bilo dobro da nam malo dođete u pohode u Banju Luku, rodni grad bl. Ivana Merza, da se malo bolje upoznamo i zajedno molimo za sve žrtve. Uostalom, i kod nas su ginuli ljudi iz vaših strana i tamo im kosti počivaju, kao i obrnuto. Svoje žrtve ne smijemo zaboraviti, želimo za njih moliti i spomen im čuvati. Na to nas je toliko puta pozivao veliki i sveti papa Ivan Pavao II.

Aleluja = ajmo, ljudi, čestito živjeti!

Braćo i sestre! Danas na svetkovinu Duhova završava 50 dana uskrsnoga slavlja. U to vrijeme svoju smo uskrsnu radost očitovali liturgijskim poklikom: „Aleluja“! što znači „Hvalimo Gospodina!“ Sv. Augustin potiče svoje slušatelje: „*Braćo, sada vas potičem da hvalite Boga. To je ono što zapravo svi sami sebi kažemo kad izgovaramo Aleluja.*“ Zatim dodaje: „*Ali, hvalite Boga cijelim svojim bićem, to jest neka ne hvali Gospodina samo vaš jezik i vaša usta nego i vaša savjest i vaš život i vaša djela.*“ Bogu pripada cijelo naše biće, ne samo naš jezik ili usta. Da ne bude: „Eto, Bože, dali smo ti hvalu, proslavili smo tvoj dan, a ostali su dani naši. Vidjet ćemo se opet u nedjelju!“ Veli dalje sv. Augustin: „*Ali kad se svaki povрати svome svakidašnjem životu, kao da se prestane hvaliti Boga.*“ A moguće je da hvala potraje kroz cijeli tjedan: „*Onaj koji ne prestaje dobro živjeti, taj uvijek hvali Boga. Prestaješ hvaliti Boga kad bježiš od pravednosti i od onoga što se njemu sviđa. Živiš li uvijek dobrim i svetim životom, onda tvoj jezik šuti, ali ti je život glasno i jasno svjedočanstvo i Bog sluša kucaje tvoga srca.*“ Hvale Bogu dajemo i riječima, i životom u skladu s Božjim zakonom i svojom savješću. Sigurno bi nam taj poticaj velikog Augustina ponovio i naš uzor i mučenik, bl. kardinal Alojzije Stepinac, komu ste u čast podigli ovu spomen-kapelicu. To je trajan poziv svima nama: „*Aleluja! Aj'mo, ljudi, čestito živjeti i Boga slaviti!*“ Bit će zadovoljan i Bog i mi.